

Vergaderjaar 2015–2016

28 638

Mensenhandel

Nr. 142

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 februari 2016

Bij brief van 8 februari vroeg uw Kamer mij om een reactie op het artikel «Minder straffen mensenhandel» dat op 8 februari verscheen in het Algemeen Dagblad. Graag voldoe ik, mede namens de Staatssecretaris, aan dat verzoek.

Vooropgesteld moet worden dat hoewel de kop van het artikel spreekt over mensenhandel het vervolg uitsluitend over mensensmokkel gaat. Ofschoon mensensmokkel en mensenhandel raakvlakken hebben, is er een duidelijk onderscheid tussen beide delicten. Mensensmokkel is het illegaal en veelal georganiseerd de grens over brengen van personen die niet over de juiste papieren beschikken. Menschenhandel is het werven, vervoeren of verhandelen van mensen tegen hun wil, met als doel seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting of een andere vorm van uitbuiting.

Als gevolg van de humanitaire crisis in het Midden Oosten is in het najaar van 2015, zoals bekend, een grote stroom vluchtelingen op gang gekomen. Het kabinet heeft met het oog op het tegengaan van mensensmokkel in de zomer van 2015 een tijdelijke ministeriële commissie migratie ingesteld onder leiding van de Minister-President die onder andere besloot tot het instellen van een speciaal Gemeenschappelijk mensensmokkelteam (GMST) bestaande uit Openbaar Ministerie (OM), Koninklijke Marechaussee (KMar), politie, IND, COA, Expertisecentrum mensenhandel/ mensensmokkel (EMM) en NCTV dat actief mensensmokkelaars gaat opsporen. Het Mobiel Toezicht Vreemdelingen door de KMar is geïntensiveerd en spoort veel verdachten van mensensmokkel op, zoals uit het AD-artikel blijkt. Ook wordt het netwerk van verbindingsofficieren (politie en KMar) en verbindingsmagistraten (OM) in Europa en daarbuiten uitgebreid en beter ingericht voor het snel uitwisselen van informatie over smokkelnetwerken en het bevorderen van gezamenlijke Europese en internationale opsporing en vervolging van mensensmokkelaars en hun organisaties. Om duidelijk te maken hoe ernstig de regering mensensmokkel neemt worden de maximumstraffen verhoogd naar 6 tot

18 jaar, afhankelijk van de omstandigheden (art 197a van het Wetboek van Strafrecht). Uw Kamer bespreekt dit wetsvoorstel binnenkort.

Het AD-artikel is gebaseerd op cijfers van de Rechtspraak, dus op rechterlijke uitspraken en opgelegde straffen. Indien echter gekeken zou worden naar de instroom van mensensmokkelzaken bij het OM dan zit daar sinds 2012 daar een stijgende lijn in: van 155 in 2012 naar 220 in 2015. Voor 2015 ligt het zwaartepunt daarbij in de tweede helft van het jaar. Dat hangt samen met de verhoogde inzet op MTV-controles en opsporing die in die periode hun beslag hebben gekregen. Het OM moet overigens wegens gebrek aan bewijs sommige mensensmokkelzaken seponeren en is met KMar en politie doorlopend in gesprek over de aard en bewijsbaarheid van de zaken die instromen.

Al met al concludeer ik dat de hierboven genoemde nieuwe maatregelen tot gevolg hebben dat er meer mensensmokkelaars worden aangehouden en dat de vanaf september 2015 bij het OM aangedragen zaken nog niet tot meer veroordelingen hebben geleid. De doorstroming van aanhouding naar terechtzitting en het justitieel onderzoek vergen enige tijd. De te verwachten effecten van die geïntensiveerde inspanning in de opsporing zullen derhalve pas zichtbaar worden in de cijfers over 2016, zoals in het AD-artikel terecht wordt opgemerkt.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur